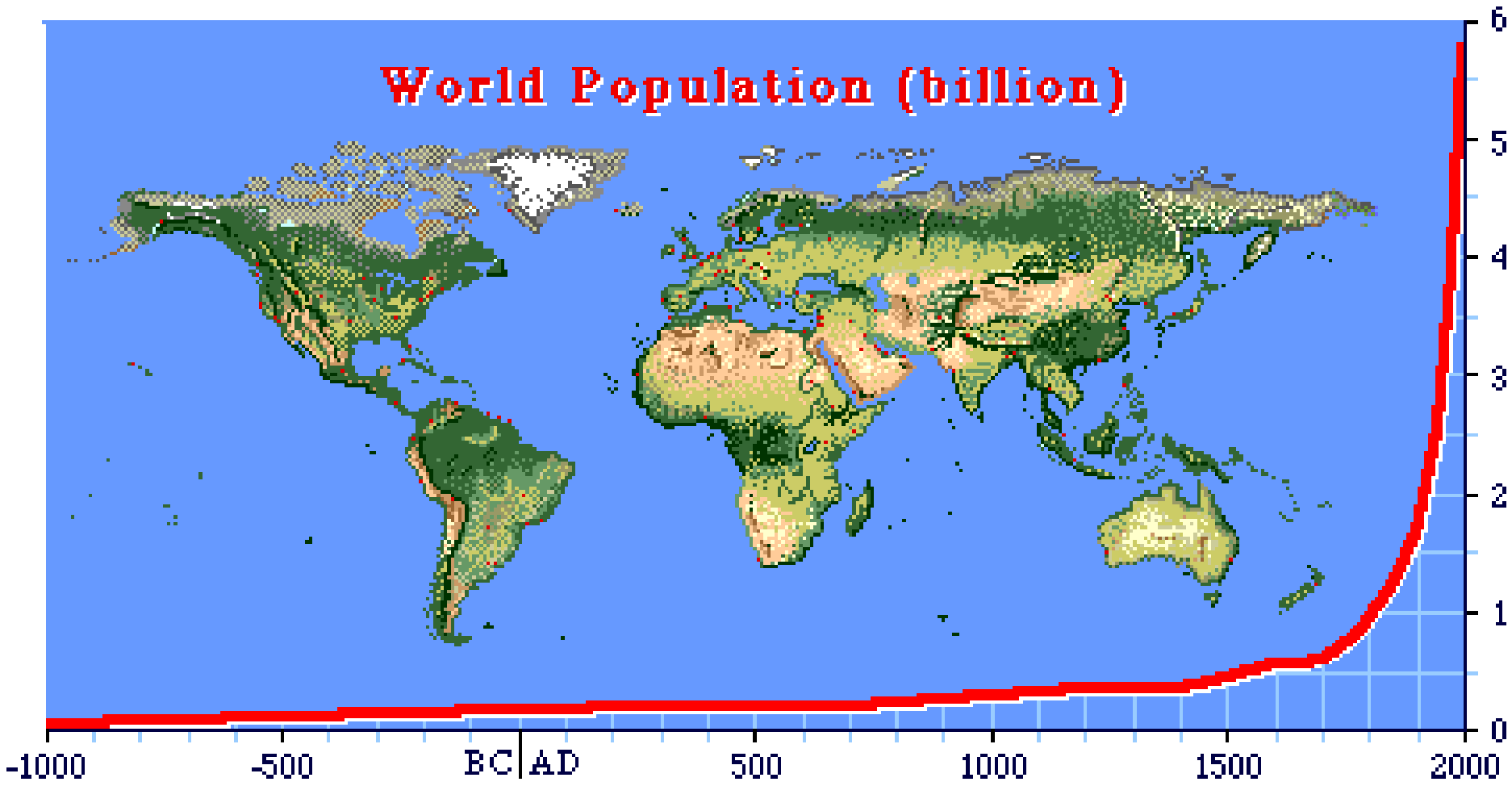

NÜFUS ARTIŞI

Dünya Nüfusu

World Population (billion)

- Günümüzde, dünya nüfusu yaklaşık 6.8 Milyar kişidir...

- Monthly World population figures:

- 07/01/10 6,853,019,414
- 08/01/10 6,859,480,895
- **09/01/10 6,865,942,377**
- 10/01/10 6,872,195,424
- 11/01/10 6,878,656,906
- 12/01/10 6,884,909,953
- 01/01/11 6,891,371,434
- 02/01/11 6,897,832,916
- 03/01/11 6,903,669,093
- 04/01/11 6,910,130,575
- 05/01/11 6,916,383,622
- 06/01/11 6,922,845,104
- 07/01/11 6,929,098,151

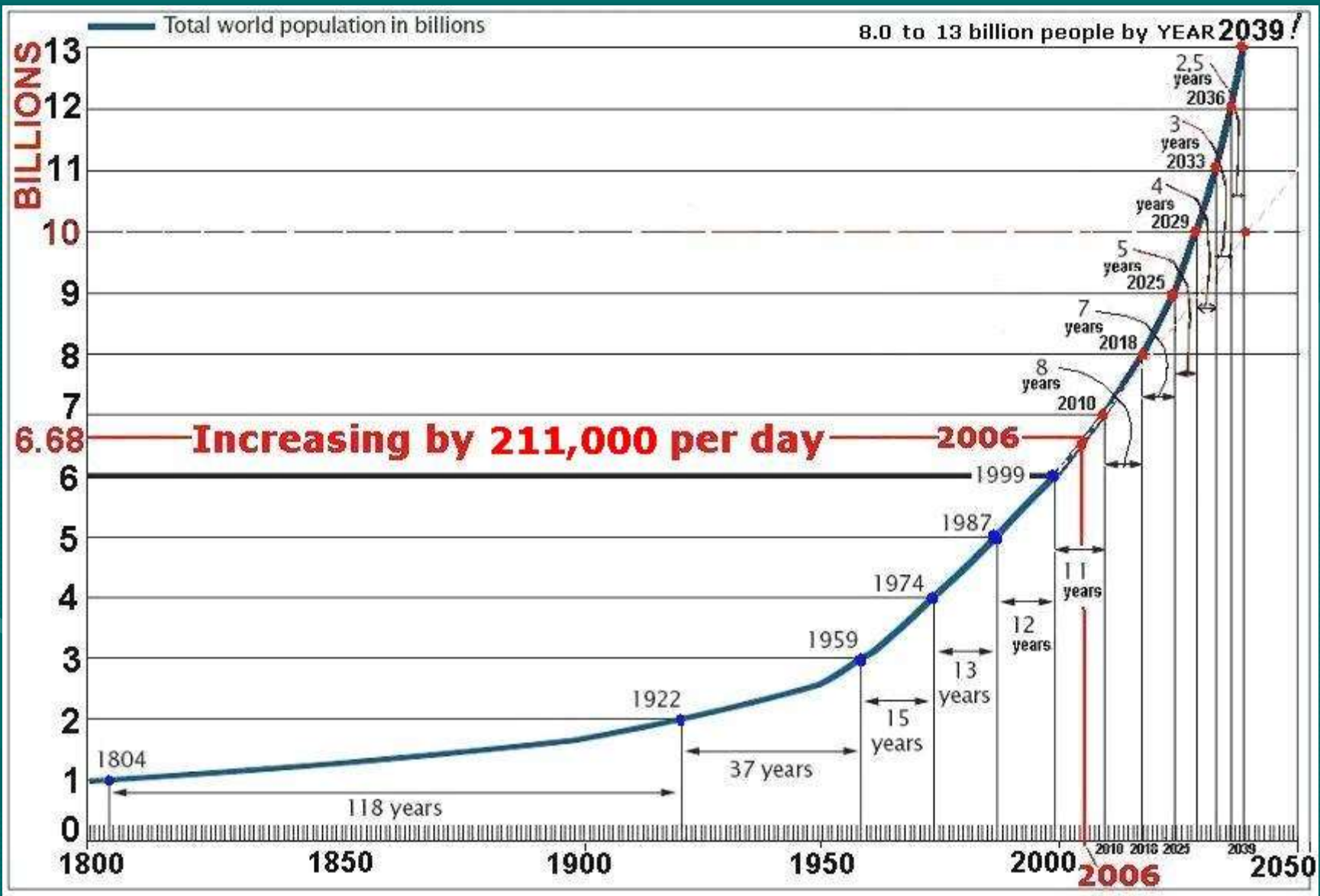
Eski dönemlerde yaşayan insan sayıları dünya nüfusundaki çarpıcı artışı ortaya koymaktadır.

Yıllar	Tahmini Nüfus (milyon)	Tahmini yıllık artış (%)
M.Ö. 10000	5-10	-
M.S. 1	250	0.04
1650	545	0.04
1750	728	0.29
1800	906	0.45
1850	1171	0.53
1900	1608	0.65
1950	2486	0.91
1970	3632	2.09
1980	3995	1.76
1990	5286	1.70
1999	5975	1.70
2006	6200	1.70
2010	6800	...

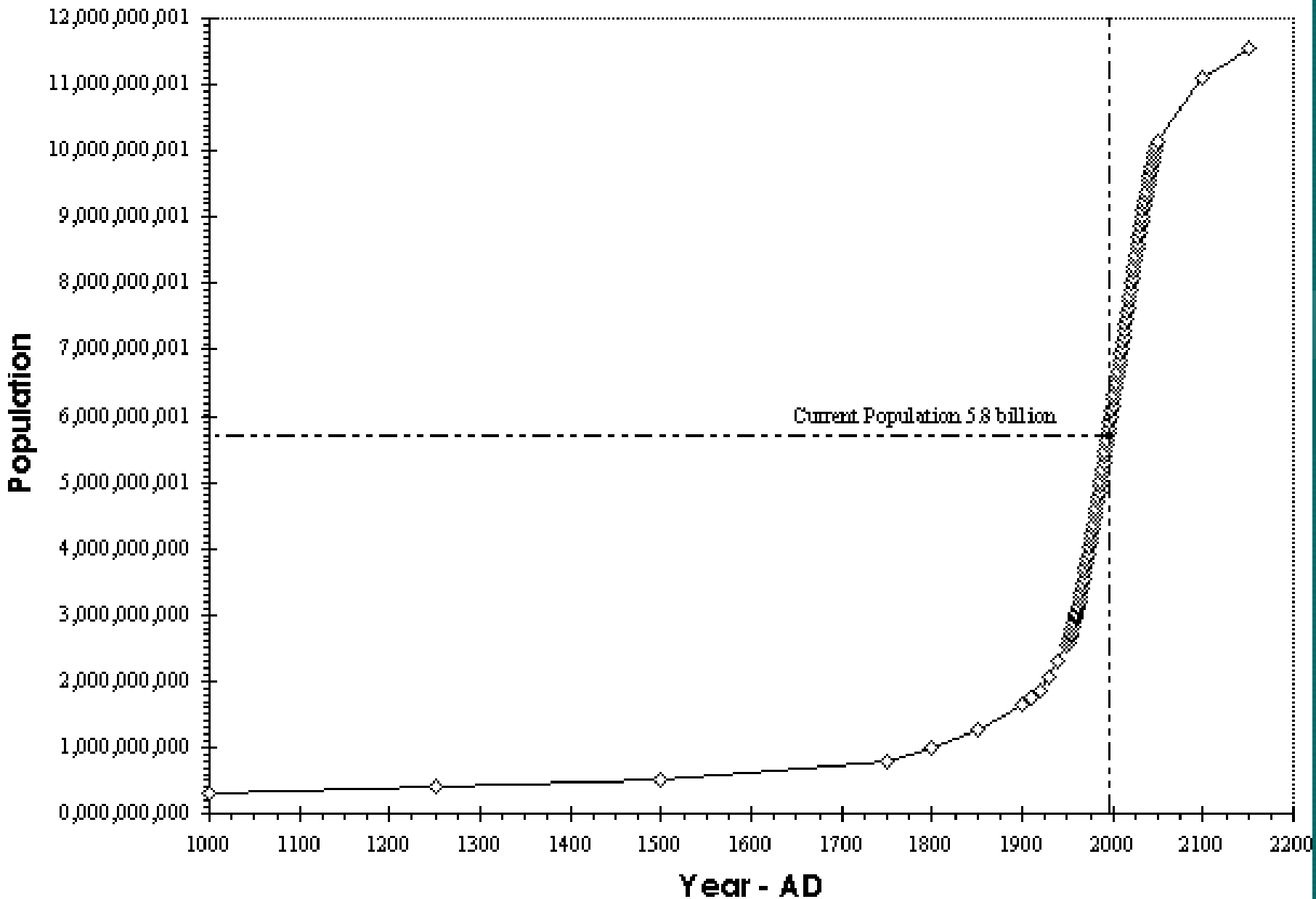
Population	
-200,000	10,000
-105,000	19,000
-48,000	19,000
-10,000	19,000
-5,000	20,000,000
-3,000	50,000,000

Nüfusa +1 Milyar Eklenmesi İçin Geçen Süre

1804	1 milyar	
1927	2 milyar	123 yıl
1960	3 milyar	33 yıl
1974	4 milyar	14 yıl
1987	5 milyar	13 yıl
1999	6 milyar	12 yıl

Recent-History Population Growth

World population growth

Optimum Population Trust
Source: United Nations figures

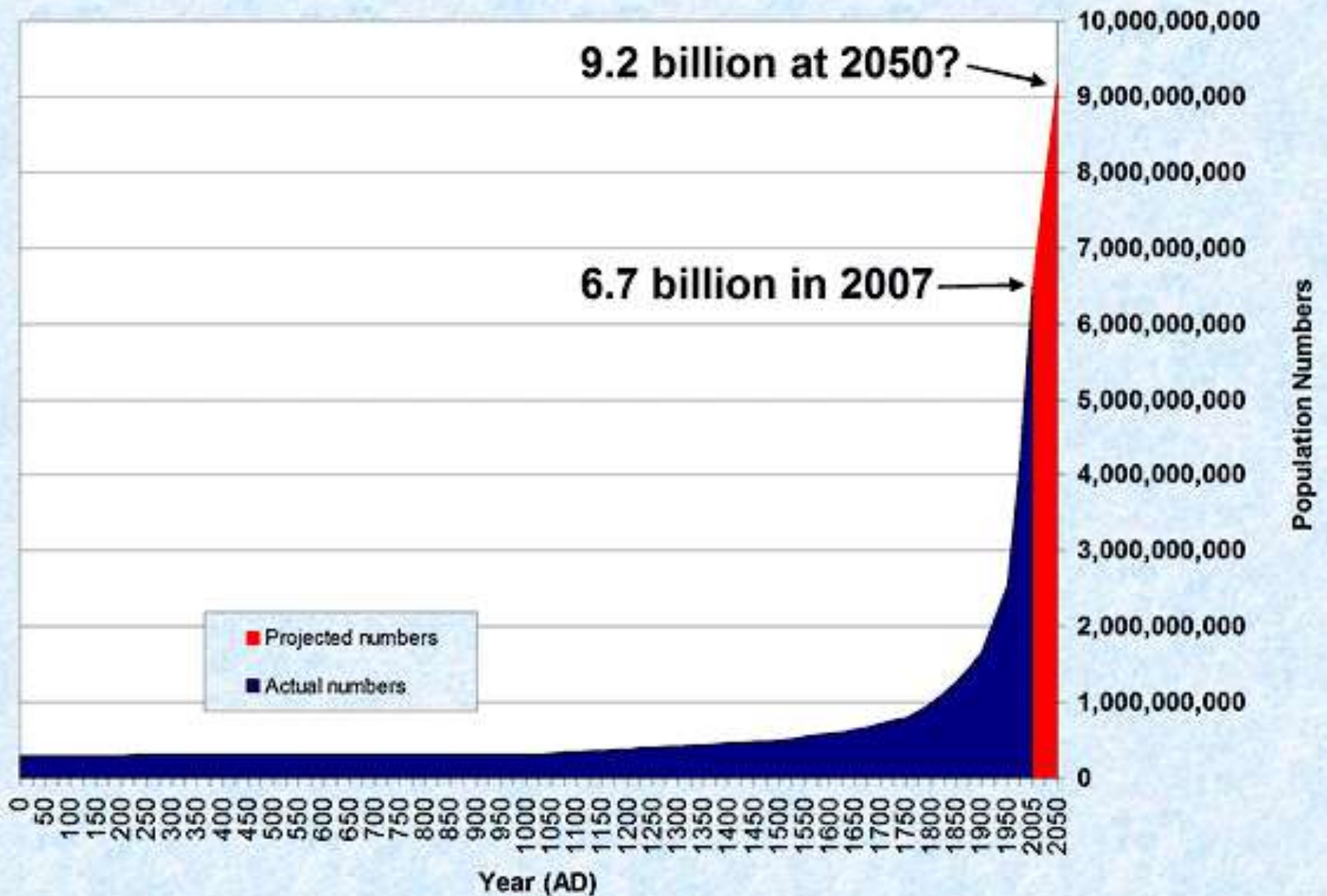
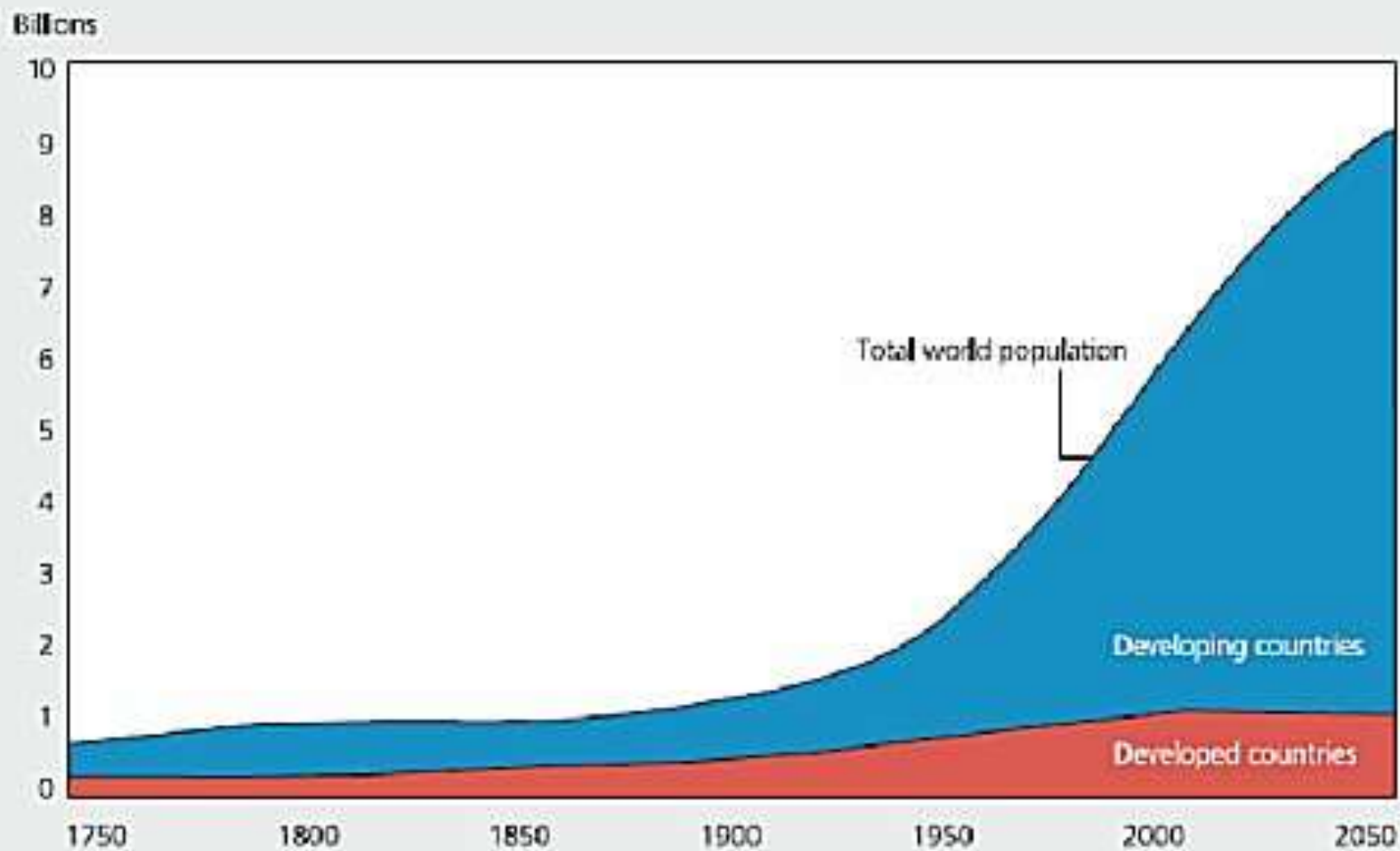

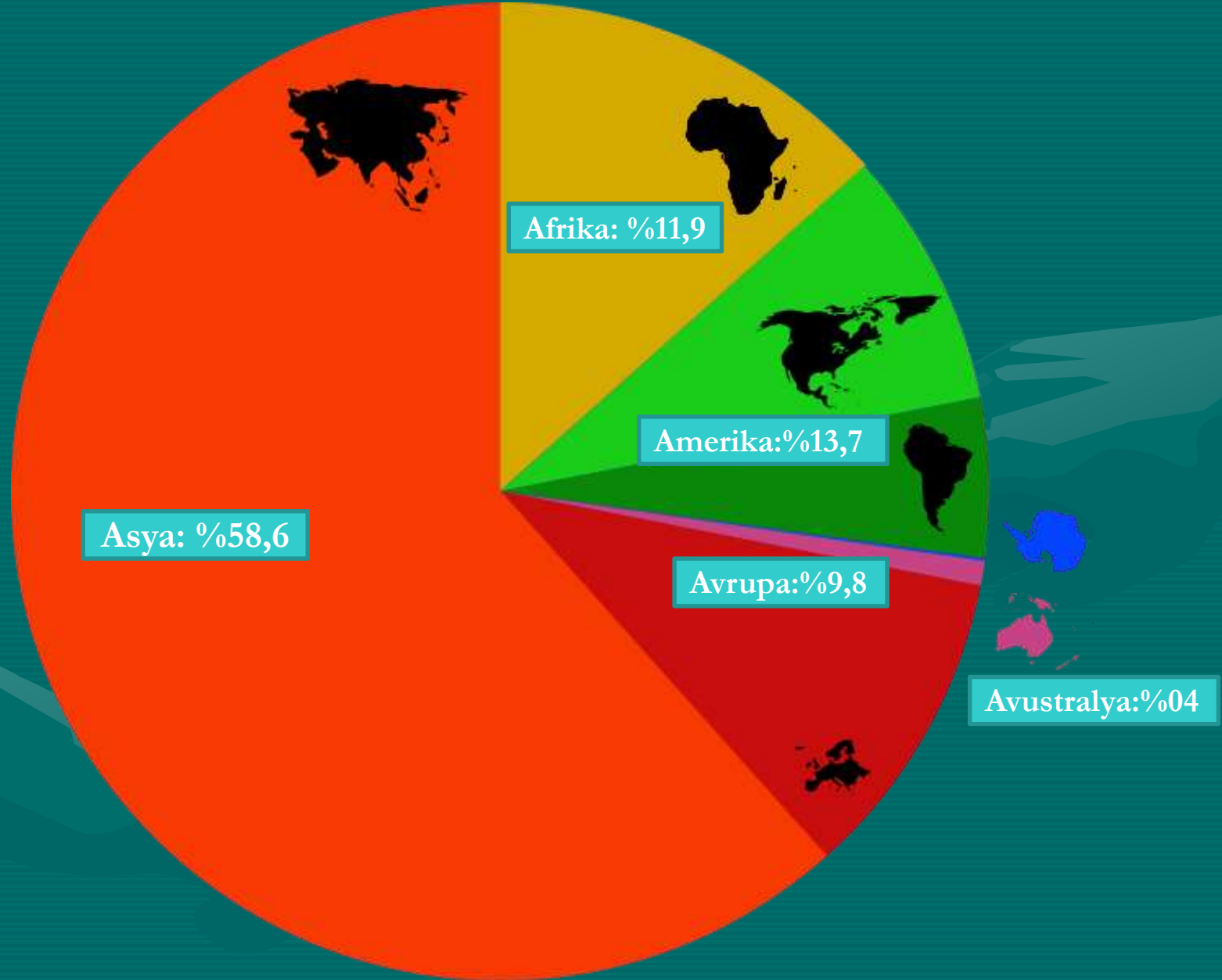

Figure 3.1

World population, 1750–2050

Dünya Nüfusunun Kıtalara Dağılışı

Yıllar	Kıta Adı					
	Afrika	Asya	Avrupa	Amerika	Okyanusya	Dünya (Toplam)
1750	106	502	163	18	2	791
1800	107	635	203	31	2	978
1850	111	809	276	64	2	1262
1900	133	947	408	156	6	1650
1950	221	1402	547	339	13	2522
1960	276	1628	661	439	16	3020
1970	377	2050	720	532	19	3698
1980	492	2518	778	628	23	4439
1990	657	3018	798	769	27	5269
2000	811	3554	809	853	31	6059
2005	897	3800	805	875	33	6410

Ülkelerin nüfuslarına göre sıralaması (2005)

Sıra	Ülke	Nüfus
1	<u>Çin Halk Cumhuriyeti</u>	1.313.973.713
2	<u>Hindistan</u>	1.095.351.955
3	<u>Amerika Birleşik Devletleri</u>	301.444.215
4	<u>Endonezya</u>	245.452.739
5	<u>Brezilya</u>	188.078.227
6	<u>Pakistan</u>	162.419.946
7	<u>Bangladeş</u>	144.319.628
8	<u>Rusya</u>	143.420.309
9	<u>Nijerya</u>	128.771.988
10	<u>Japonya</u>	127.417.244

• 11	<u>Meksika</u>	106.202.903
• 12	<u>Filipinler</u>	87.857.473
• 13	<u>Almanya</u>	82.468.000
• 14	<u>Mısır</u>	77.505.756
• 15	<u>Etiyopya</u>	74.053.286
• 16	<u>Vietnam</u>	73.688.950
• 17	<u>Türkiye</u>	70.586.256
• 18	<u>İran</u>	68.017.860
• 19	<u>Tayland</u>	65.444.371
• 20	<u>Fransa</u>	60.656.178

Ülke	Nüfusun büyüme hızı %
Nijer	3.5
Filistin	3.5
Mali	3.3
Yemen	3.3
Gambiya	2.9
Nijerya	2.9
Sudan	2.8
Guatemala	2.8
Nikaragua	2.8
Afganistan	2.7
Irak	2.7
Paraguay	2.5
Pakistan	2.4
Bangladeş	2.1
Mısır	2.0

Bazı GOÜ'de nüfus artışı, 2004

Kaynak: Population Reference Bureau, 2004

Çok Nüfuslu Yerler

- Muson Asya'sı
- Deltalar ve Kıyı Ovaları
- Avrupa
- Kuzey Amerika'nın Doğusu
- Japonya

Az Nüfuslu Yerler

- Kutuplar (Alaska, Grönland, Antarktika)
- Yüksek Dağlar
- Çöl Bölgeleri (Gobi, Taklamakan)
- Sık Ormanlar (Ekvator-Amazon ve Kongo)

Nüfus Dağılımına Etki Eden Başlıca Faktörler

İklim

Bitki Örtüsü

Yeryüzü Şekilleri

Yükselti

Enlem

Deniz ve Kıyılar

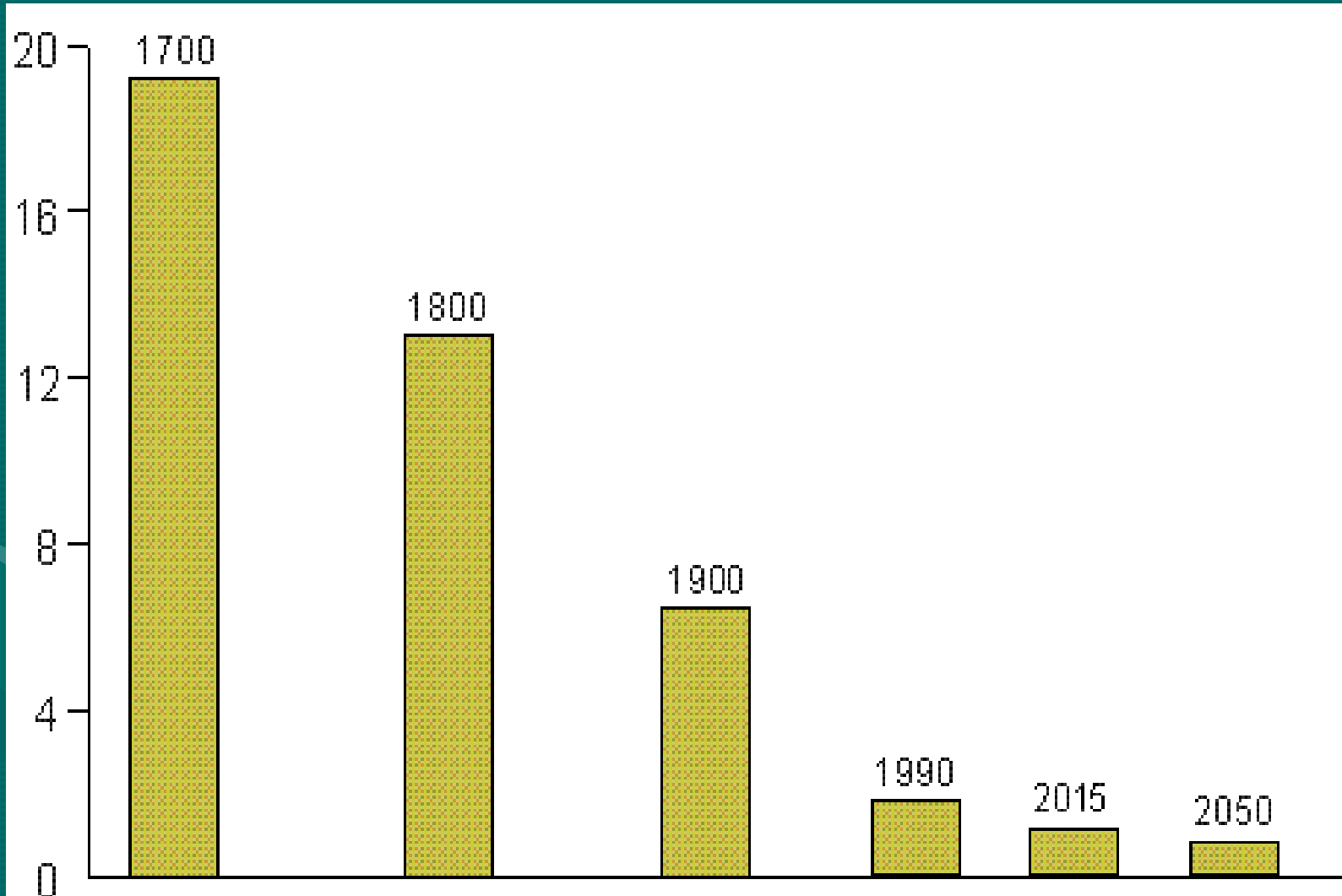
İş Olanakları

Tarihi ve Sosyal Nedenler

• Hızlı Nüfus Artışının Sebepleri

- Uzun süren savaşların azalması,
- Salgın hastalıkların önlenmesi,
- Sağlık hizmetlerinin gelişmesi,
- Beslenme koşullarının iyileşmesi,
- İnsan ömrünün uzaması.

Kişi başına düşen ve herhangi bir insani etkinlik gerçekleştirilmeyen arazi miktarı (hektar/kişi)

- **Gelişmiş Ülkelerin Nüfus Özellikleri:**
- Çocuk ölümleri azdır
- Doğum oranı düşüktür
- Milli gelir fazladır
- Yaşlı nüfus fazla, genç nüfus azdır
- Ortalama yaşam süresi uzundur
- Eğitim düzeyi yüksektir
- Nitelikli eleman fazladır
- Kentli nüfus fazla, kırsal nüfus azdır.

En Kalabalık Kentler

1. Tokyo (Japonya) 33.200.000
2. New York (ABD).....17.800.000
3. Sao Paulo (Brezilya).....17.700.000
4. Seul (Güney Kore)..... 17.500.000
5. Meksico City (Meksika)..... 17.400.000
6. Osaka (Japonya).....16.425.000
7. Manila (Filipinler) 14.750.000
8. Mumbai (Hindistan) 14.350.000
9. Delhi (Hindistan) 14.300.000
10. Jakarta (Endonezya).....14.250.000
11. Lagos (Nijerya)..... 13.400.000
12. Kolkata (Hindistan).....12.700.000
13. İstanbul (Türkiye).....12.000.000
14. Kahire (Mısır).....12.200.000
15. Los Angeles (ABD) 11.800.000
16. Buenos Aires (Arjantin).....11.200.000
17. Rio De Janeiro(Brezilya).....10.800.000
18. Moskova (Rusya).....10.500.000

- **LONDRA – Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tarafından her yıl yayımlanan “Dünya Nüfusunun Durumu” raporu açıklandı.**
- **Londra’da açıklanan raporda, gelecek yıl kentlerde yaşayan nüfusun 3,3 milyar olacağı belirtiliyor. Bu rakamın 2030’da 5 milyar olacağı tahmin edilen raporda, bunun da o yıllardaki dünya nüfusunun yüzde 60’ını teşkil edeceği kaydediliyor.**

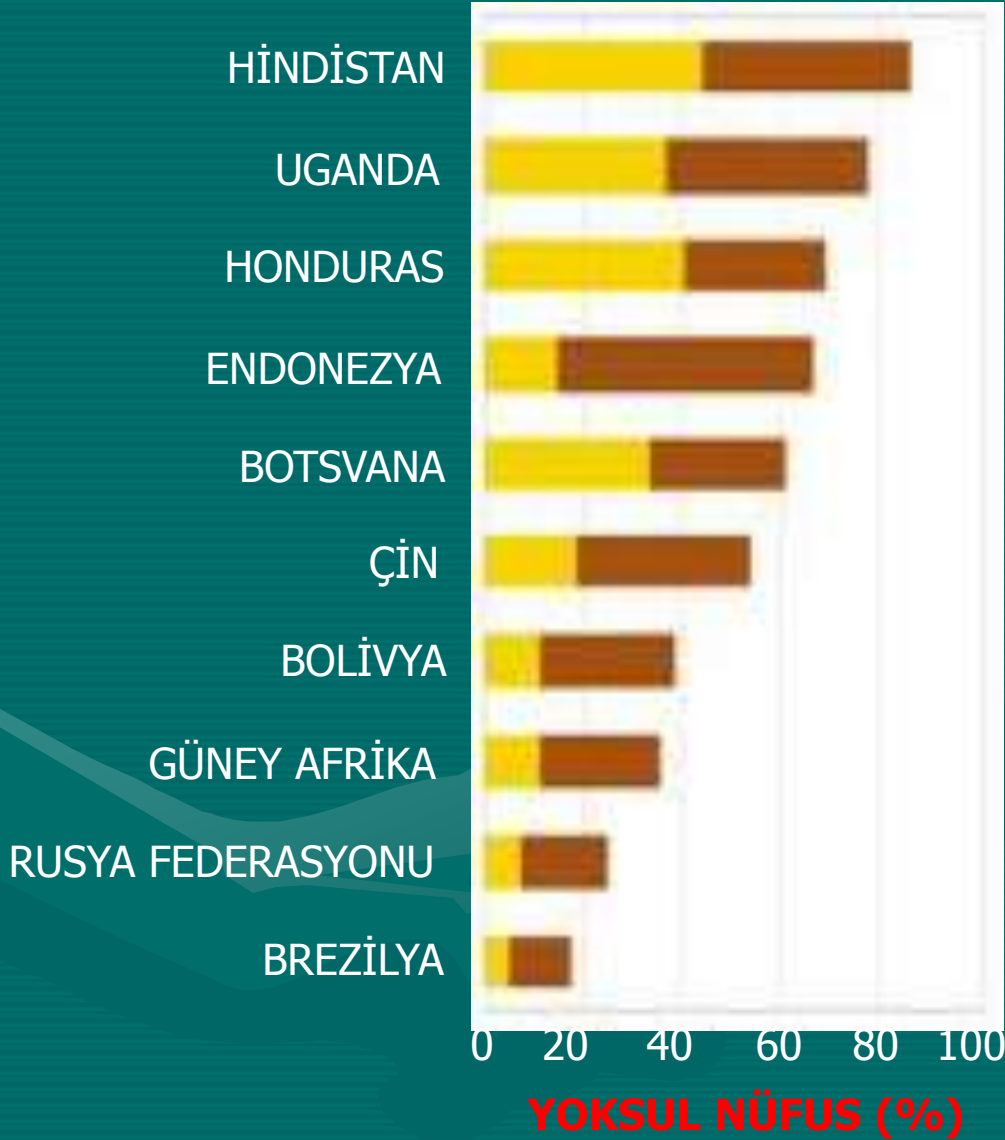
- Kırsal kesimden kente göç eden milyarlarca kişinin büyük çoğunluğunu fakirlerin oluşturacağına da dikkat çekilen raporda, kentlere göçün en çok gelişmekte olan ülkelerde, özellikle Afrika ve Asya'da dikkat çekici düzeyde olacağı, bu kıtalarda 2000-2030 yılları arasında kentlerde yaşayan nüfusun ikiye katlanacağı ve bu kentlerdeki nüfusun, bütün dünyadaki kentli nüfusun **yüzde 80'ini** oluşturacağı belirtilmektedir.
- Bu dönemde bu iki kıtada nüfusun ABD ve Çin nüfusu kadar, yani 1,7 milyar artacağı, gelişmiş ülkelerdeki kentli nüfusun artışının ise daha yavaş olacağı ve 870 milyondan 1,01 milyara yükseleceği tahmin edilmekte...

2007- 2050 Nüfusu Tahmini Değişim (Milyon)

1- Hindistan	1135,6	1592,7	457,1
2- Çin	1331,4	1392,3	60,9
3-ABD	303,9	395,0	91,1
4- Pakistan	164,6	304,7	140,1
5- Endonezya	228,1	284,6	56,5
6-Nijerya	137,2	258,1	120,9
7-Brezilya	191,3	253,1	61,8
8-Bangladeş	147,1	242,9	95,8
9-Kongo DC	61,2	177,3	116,1
10-Etiyopya	81,2	170,2	89,0
11-Meksika	109,6	139,0	29,4
12-Filipinler	85,9	127,1	41,2
13-Uganda	30,9	126,9	96,0
14-Mısır	76,9	125,9	49,0
15-Vietnam	86,4	116,7	30,3
16-Japonya	128,3	112,2	-16,1
17-Rusya	141,9	111,8	-30,1
18-Türkiye	70,5	95,5	25,0
19-İran	71,2	101,9	30,7
20-Afganistan	32,3	97,3	65,0
21-Kenya	36,0	83,1	47,1
22-Almanya	82,7	78,8	-3,9

Yoksulluk ana sorun...

Günlük 1\$

Günlük 2\$

**Altında bir kazançla
yaşayan nüfus yüzdesi**

Nüfus artışının olumsuz sonuçları

- İşsizlik artar
- Kalkınma hızı düşer
- Kişi başına düşen milli gelir azalır
- Tasarruflar azalır
- Tüketim artar
- İç ve dış göçler artar
- Temel ihtiyaçların karşılanması zorlaşır
- İhracat azalır
- Demografik yatırımlar artar
- Çevre kirlenmesi artar
- Belediye hizmetleri zorlaşır...

Nüfus artışının olumlu sonuçları

- Üretim artar
- Vergi gelirleri artar
- Mal ve hizmetlere talep artar
- Yeni endüstri dalları doğar
- İşçi ücretleri ucuzlar
- İhracatta rekabet kolaylaşır...

Türkiye'de eğitim-doğurganlık ilişkisi, 1999

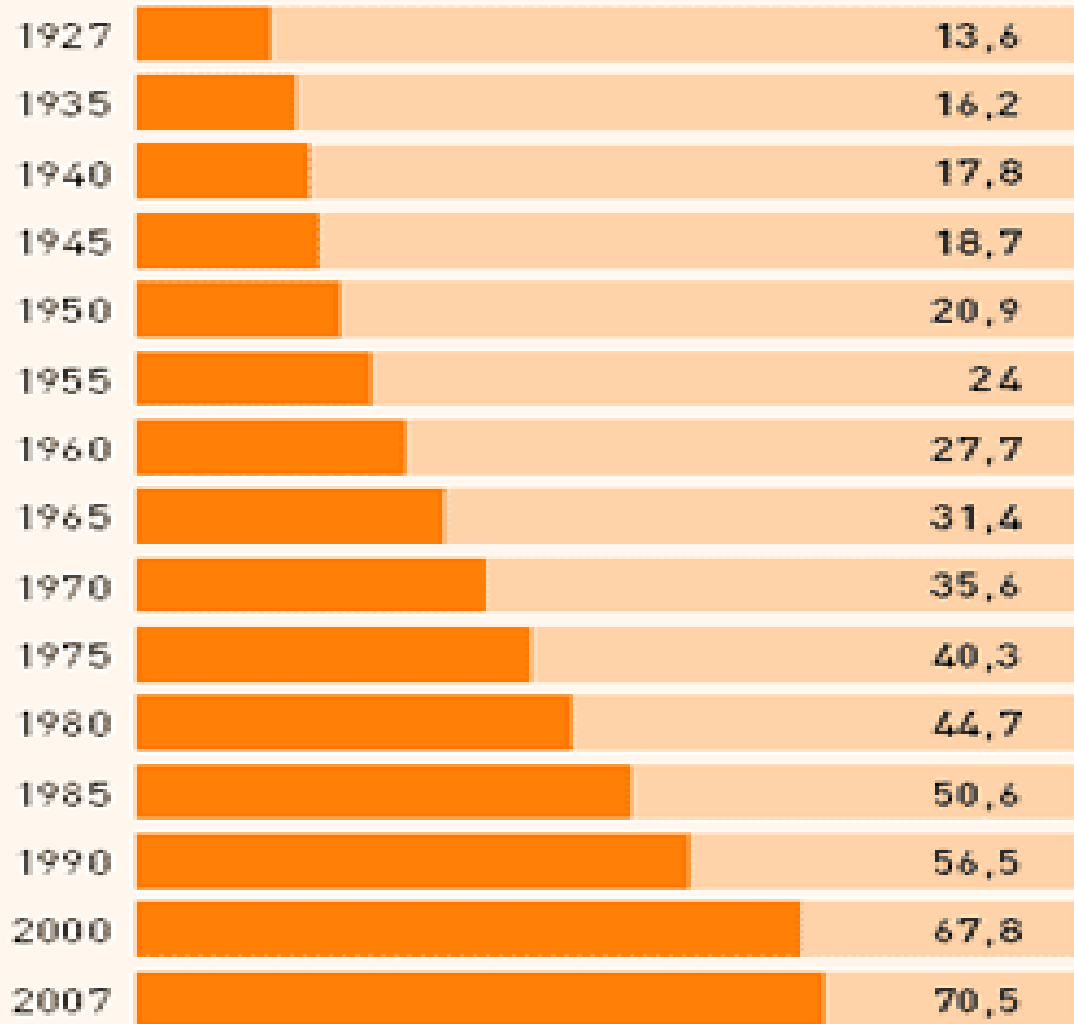
Eğitim düzeyi	Bir anneye düşen çocuk sayısı
Okuma-yazma bilmeyen	5.6
İlkokul mezunu	2.9
Lise mezunu	1.6
Yüksek öğrenimli	1.3

Kaynak: F. Türkmen, 2002 Eğitimin Ekonomik ve Sosyal Faydaları ve Türkiye'de Eğitim-Ekonomik Büyüme İlişkisinin Araştırılması. DPT, Yayın No: 2655;

1- Genel Nüfus Sayımlarına göre nüfus, yıllık nüfus artış hızı, yüzölçümü ve nüfus yoğunluğu

Sayım tarihi	Nüfus	Yıllık nüfus artış hızı ‰	İl sayısı	İlçe sayısı	Bucak ve köy sayısı	Yüzölçüm Km ² (1)	Nüfus yoğunluğu
28. 10. 1927.....	13 648 270	-	63	328	40 600	762 736	18
20. 10. 1935.....	16 158 018	21.10	57	356	34 876	762 736	21
20. 10. 1940.....	17 820 950	19.59	63	370	34 024	767 119	23
21. 10. 1945.....	18 790 174	10.59	63	396	34 063	767 119	24
22. 10. 1950.....	20 947 188	21.73	63	422	34 252	767 119	27
23. 10. 1955.....	24 064 763	27.75	66	493	34 787	767 119	31
23. 10. 1960.....	27 754 820	28.53	67	570	35 441	772 091	36
24. 10. 1965.....	31 391 421	24.62	67	571	35 638	774 810	41
25. 10. 1970.....	35 605 176	25.19	67	572	35 995	774 815	46
26. 10. 1975.....	40 347 719	25.00	67	572	36 115	774 815	52
12. 10. 1980.....	44 736 957	20.65	67	572	36 155	774 815	58
20. 10. 1985.....	50 664 458	24.88	67	580	36 031	774 815	65
21. 10. 1990.....	56 473 035	21.71	73	829	36 233	774 815	73
22. 10. 2000.....	67 844 903 (3)	18.34 (3)	81	850	37 371	769 604 (2)	88(3)

TÜRKİYE NÜFUSU 1927-2007

Milyon kişi

- Türkiye'nin nüfusu 2009 sonu itibariyle 72 milyon 561 bin 312 kişi olduğu belirlendi. Nüfusun 36 milyon 462 bin 470'ni erkekler, 36 milyon 98 bin 842'sini ise kadınlar oluşturdu. 2009 yılında Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı binde 14.5 olarak gerçekleşti.
- 2009'da nüfusun yüzde 50.3'ünü erkekler, yüzde 49.7'sini kadınlar oluşturdu.
- 2009 yılında 81 ilden, 67'sinin nüfusu bir önceki yıla göre artarken, 14 ilin nüfusu azaldı. Nüfus artış hızı en düşük olan ilk üç il; binde 40 ile Tunceli, binde 37 ile Ardahan ve binde 18.1 ile Kars oldu. Nüfus artış hızı en yüksek olan ilk üç il ise sırasıyla binde 49.4 ile Çankırı, binde 45 ile Bilecik ve binde 32.2 ile Isparta olduğu belirlendi.

- Türkiye'de nüfusun %75.5'i (54.807.219) il ve ilçe merkezlerinde yaşıyor.
- 17.754.093 kişi ise belde ve köylerde yaşıyor (%24.5).
- İl ve ilçe merkezlerinde yaşayan nüfus oranının en yüksek olduğu il % 99 ile İstanbul, en düşük olduğu il ise % 31.9 ile Ardahan...

Sıra	%	Nüfus	İl
1	17,8	12.915.158	İstanbul
2	6.4	4.650.802	Ankara
3	5.3	3.868.308	İzmir
4	3.5	2.550.645	Bursa
5	2.8	2.062.226	Adana

- Türkiye'de ortanca yaş grubu 28,8...
- 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfus, toplam nüfusun % 67'sini oluşturuyor.
- Nüfusun % 26'sı 0-14 yaş grubunda, % 7'si ise 65 ve daha yukarı yaş grubunda...
- Türkiye'de Nüfus yoğunluğu; 94 kişi...
- İstanbul 2.486 kişi ile nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu il. Bunu 421 kişi ile Kocaeli,
  - 322 kişi ile İzmir,
  - 249 kişi ile Hatay
  - 245 kişi ile Bursa izliyor.
- Nüfus yoğunluğunun en az olduğu il, 11 kişi ile Tunceli.
- Yüzölçümü büyüklüğüne göre ilk sırada yer alan Konya'nın nüfus yoğunluğu 51, yüzölçümü en küçük olan Yalova'nın nüfus yoğunluğu ise 239...